

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/72/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200126
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200126.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu T. V., bytom R., zastúpeného AK JUDr. Miroslav Katunský, JUDr. Milan Kuzma a spol., so sídlom Floriánska 16, Košice, proti žalovanému Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 23489/2011-41 z 10. októbra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 5S 33/2012-37 z 23. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č.k. 5S 33/2012-37 z 23. júla 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „minister spravodlivosti“) č. 23489/2011-41 z 10. októbra 2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu č. 238 z 15. júla 2011 a tento personálny rozkaz bol potvrdený.

Krajský súd v Bratislave posudzujúc správnosť právnych záverov správnych orgánov pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 17 ods. 1, § 47, § 48 ods. 3 písm. a/, b/, § 193 ods. 1 písm. a/, § 233 ods. 1, 2, § 237 ods. 1, 2, 3, 4, § 238 ods. 1, 2, 3, 4 zák.č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o štátnej službe) a dospel k záveru, že výkon služby žalobcu pri strážení odsúdeného nebol v súlade s § 100 ods. 1 rozkazu ministra spravodlivosti č. 2/2010. Žalobca porušil ustanovenie § 4 ods. 1 rozkazu č. 43/2010 tým, že mimoriadnu udalosť neoznámil bezprostrednému nadriadenému bezodkladne po vzniku mimoriadnej udalosti. Žalobca zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prisahu a služobné povinnosti,

tak, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, čím naplnil znaky prepúšťacieho dôvodu v zmysle § 192 písm. a/, b/ zákona o štátnej službe.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca žiadajúc Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. 23489/2011-41 z 10. októbra 2011 a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd sa nestotožnil s jeho názorom v časti, že predmetné porušenie povinnosti svedomitého plnenia úloh a povinnosti vykonávať štátnu službu riadne, najprv musí jednoznačne vymedziť obsah týchto povinností. Namietal, že konajúci orgán konštatuje porušenie povinnosti svedomitého plnenia úloh a povinnosti na základe ich nejednoznačného vymedzenia, ide o hrubé porušenie práv žalobcu, pokiaľ dôjde k jeho sankcionovaniu za porušenie týchto povinností. Ustanovenie § 100 rozkazu ministra spravodlivosti č. 2/2010 žiadnym spôsobom neupravuje čo sa myslí pod pojmom stráženie. V zmysle predmetného ustanovenia je hlavnou úlohou príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže zabrániť v úteku odsúdeného z civilného zdravotníckeho zariadenia. V tomto prípade boli uskutočnené všetky opatrenia na zamedzenie úteku odsúdeného. V rozhodnutí sa poukazuje na skutočnosť, že neboli zabezpečené všetky možné priestory úteku. Útek oknom toalety je nemožný bez zjavnej ujmy na zdraví, nakoľko sa predmetné chirurgické oddelenie Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach nachádza na 6. poschodí monobloku. Núdzový východ bol uzamknutý. Skutočnosť, že odsúdený aj napriek týmto skutočnostiam utiekol nebola vyvolaná úmyselným ani nedbanlivostným konaním, ale objektívnymi okolnosťami a preto nie je možné takéto konanie klasifikovať ako zvlášť hrubé porušenie služobných povinností. Pokiaľ krajský súd konštatuje porušenie ustanovenia § 4 ods. 1 rozkazu č. 43/2010, žalobca poukazuje na skutočnosť, že útek odsúdeného bol službukonajúce mu nadriadenému nahlásený ihneď ako príslušníci nadobudli presvedčenie, že sa odsúdený ne nachádza na nemocničnom oddelení. Tomu z objektívnych dôvodov predchádzalo prehládanie oddelenia, nakoľko nebolo jednoznačne možné posúdiť, či došlo k úteku odsúdeného.

Vzhľadom na uvedené žalobca namieta, že nebolo dostatočným spôsobom preukázané hrubé porušenie služobnej prisahy a služobných povinností a teda tým neboli naplnené znaky prepúšťacieho dôvodu.

Žalovaný sa napriek výzve krajského súdu k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky č. 23489/2011-41 z 10. októbra 2011 a posúdenie, či príslušné správne orgány pri rozhodovaní v danej veci vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu pri vyslovení právneho záveru o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona o štátnej službe.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 48 ods. 3 písm. a/ zákona o štátnej službe policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi,

ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ zákona o štátnej službe policajt je povinný vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas

Podľa § 192 ods. 3 zákona o štátnej službe, policajt sa prepustí zo služobného pomeru, okrem iných dôvodov aj vtedy, ak - e/ porušil služobnú prisahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Z obsahu administratívneho a súdneho spisu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) za preukázané, že žalobca bol personálnym rozkazom generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. 238 z 15. júla 2011 podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona o štátnej službe prepustený zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže z dôvodu, že spolu s npráp. U. V. dôkladne nezabezpečili všetky potencionálne priestory úteku (núdzový východ, okno toalety) odsúdeného osobne alebo s využitím dostupných prostriedkov a tým porušili § 100 ods. 1 rozkazu ministra spravodlivosti č. 2/2010 o strážení a eskortnej činnosti a o justičnej strážii v Zbore väzenskej a justičnej stráže. Ďalej mal najvyšší súd za preukázané, že dňa 4. júla 2011 v čase od 6,00 hod. do 18,00 hod. bol žalobca spolu s npráp. U. V. velený denným rozkazom riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca č. ÚVTOS-1-185/22-2011 z 1. júla 2011 na strázenie odsúdeného C. Q., hospitalizovaného na chirurgickom oddelení Fakultnej nemocnice s Poliklinikou L. Pasteura v Košiciach. V čase okolo 16,30 hod. odsúdený oznámil menovaným príslušníkom, že potrebuje vykonať toaletu. Napriek tomu, že WC bolo v priestoroch chirurgického oddelenia nemocnice situované hneď vedľa núdzového východu, službukonajúci príslušníci umožnili odsúdenému opustiť nemocničnú izbu a pohybovať sa v priestoroch chodby bez bezprostredného strázenia. Kontrolu pohybu odsúdeného v priestoroch toalety vykonali príslušníci až po cca 5 až 10 minútach, kedy zistili, že odsúdený C. Q. sa v uvedených priestoroch nenachádza. Vznik mimoriadnej udalosti (útek odsúdeného) oznámili príslušníci svojmu bezprostrednému nadriadenému - vedúcemu zmeny Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca npor. T. H. až v čase o 17, 10 hod.

Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru zhodnému so záverom krajského súdu, ako aj so záverom správnych orgánov, že žalobca porušil ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/ a b/ zákona o štátnej službe, ako aj interné normy Zboru väzenskej a justičnej stráže, konkrétne Rozkaz ministra spravodlivosti č. 2/2010 o strážení a eskortnej činnosti a o justičnej strážii, s ktorými bol oboznámený.

Z obsahu súdneho spisu ako aj z pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal najvyšší súd za preukázané, že žalobca predmetný skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nespochybnil, namietal len, že z jeho strany boli vykonané všetky potrebné opatrenia, aby k úteku odsúdeného nedošlo a že v jeho prípade sa jednalo o osobu s ťažkými zdravotnými problémami, ktorý nemal logický dôvod na útek, bol hospitalizovaný na 6. poschodí, útek oknom bol teda vylúčený a núdzový východ bol uzamknutý. Podľa názoru žalobcu, z jeho strany teda nedošlo k nedbanlivostnému zanedbaniu služobných povinností, útek odsúdeného bol vyvolaný objektívnymi okolnosťami, ktorým nemohol zabrániť.

V danej veci aj podľa názoru najvyššieho súdu, žalobca porušil ustanovenie § 100 ods. 1 Rozkazu ministra spravodlivosti č. 2/2010 o strážení a eskortnej činnosti a o justičnej strážii, podľa ktorého je hlavnou úlohou príslušníka pri strážení zabrániť úteku odsúdeného, neumožniť jeho bezdôvodný pohyb mimo nemocničnej izby. Podľa názoru najvyššieho súdu žalobca tým, že nezabezpečil strázenie odsúdeného v nemocničnom zariadení tak, aby mu zabránil v úteku z tohto zariadenia, porušil služobnú prisahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Súčasne žalobca porušil aj ustanovenie § 4 ods. 1 rozkazu č. 43/2010, podľa ktorého je príslušník povinný hlásiť mimoriadnu udalosť, ústne, písomne alebo telefonicky svojmu nadriadenému bezprostredne po jej vzniku. V danom prípade žalobca hlásil mimoriadnu udalosť úteku odsúdeného z nemocničného zariadenia až cca 40 minút po jej vzniku.

Spornou z hľadiska žaloby bola otázka, či v konaní žalobcu možno vidieť zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti tak, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Pri riešení tejto otázky zo zreteľom na základné povinnosti policajta uvedené v ustanovení § 48 ods. 3 písm. a/ až h/ zákona o štátnej službe, nemôže byť relevantným tvrdenie žalobcu, že sa nejedná o porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom. najmä vzhľadom na vážny zdravotný stav odsúdeného, kedy nebolo možné predpokladať jeho útek, aj vzhľadom na skutočnosť, že toaleta bola na 6. poschodí. Stráženie totiž predstavuje taký výkon samostatných činností policajta, ktorými sa zabezpečia všetky možnosti úteku odsúdeného. Vyššie uvedený názor žalobcu o zlom zdravotnom stave odsúdeného, ktorý vzbudil u neho predpoklad nemožnosti úteku, aj podľa názoru najvyššieho súdu svedčí o vedomej nedbanlivosti pri výkone služby.

Najvyšší súd sa stotožňuje s tým, že za daných okolností ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, akým je záujem na upevňovaní disciplíny príslušníkov ZVJS podľa § 47 zákona o štátnej službe, ktorá spočíva v dôslednom plnení povinností stanovených ústavou, zákonmi, všeobecne záväznými právnymi predpismi, nariadeniami, služobnou prisahou, rozkazmi, príkazmi a pokynmi nadriadených, záujem na čestnosti príslušníkov zboru, ako aj záujem na upevňovaní dôvery občanov v zbor.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky žalobcu vznesené v odvolaní nie sú opodstatnené, a keďže v rozhodnutí a postupe žalovaného ani krajského súdu nezistil iné vady, ktoré by mohli viesť k zrušeniu rozhodnutia žalovaného alebo rozsudku prvostupňového súdu, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha a ani mu v odvolacom konaní trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.